

4.2 Administrasjon og fellesutgifter (VO nr. 11)

4.2.1 Innledning

Virksomhetsområdet omfatter den overordnede administrative ledelsen av kommunen. Dette innebærer strategisk og langsiktig planlegging kombinert med dynamisk ledelse der det åpner seg muligheter for å skape vekst og utvikling. Virksomhetsområdet har et særlig ansvar for å ivareta kommunens overordnede strategier, helhetsperspektivet og muligheter i hver en sak.

Det fokuseres spesielt på posisjonering for vekst gjennom tilrettelegging av tomter, byutvikling, infrastruktur, næringsutvikling, satsing på oppvekst, kultur, arrangementer, attraktivitet og markedsføring. Virksomhetsområdet ivaretar tilrettelegging av arbeidet for politiske styringsorganer og utøver overordnet ledelse, økonomistyring, tjenesteutvikling og veiledning overfor resultat-enhetene. I tillegg omfattes en rekke andre områder som forvaltning og kontroll innen kommune-helse, miljøvern, felles personal- og organisasjonstiltak (HR), juridiske tjenester/kommuneadvokaten, regnskap, fakturering/innfordring, skatt, lønn, velferdstiltak, bedriftshelsetjeneste, felles IKT-tjenester, innkjøpsordninger, kantiner og diverse administrative fellestjenester. Deler av andel driftsutgifter til Nav-kontoret er lagt inn under området.

Personellmessig er rådmannskontoret inndelt slik: Øverste administrative ledelse, organisasjons- og administrasjonsseksjonen, strategiseksjonen, økonomiseksjonen, planseksjonen, skole- og barnehageseksjonen, helse- og omsorgsseksjonen, samt seksjon for øvrige enheter.

Hovedmål:

Skape vekst og øke kommunens attraktivitet gjennom strategisk arbeid med samfunns- og arealplanlegging, næringsutvikling, kommunikasjon og markedsføring, sørge for at kommunens innbyggere tilbys og mottar kommunale tjenester på en god og effektiv måte, og i samarbeid med politiske organer utforme gode plan- og styringsprosesser og rapporteringsrutiner.

Med tanke på den økonomiske situasjonen er det innenfor flere av de ulike delområdene innen virksomhetsområdet foretatt kostnadsreducerende tiltak. Dette gjelder særlig innenfor arrangement og markedsføring.

4.2.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.2.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2018	Budsjett 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022	Forslag 2023
Årsverk samlet	88,13	93,89	97,42	97,42	97,42	97,42
Læringer	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00

I forbindelse med etableringen av egen enhet for tjenestetildeling og samordning i helse og omsorg ble 1 årsverk overført fra demensenheten til den nye tildelingsenheten ved behandlingen av 1.tertialrapport 2019. I tillegg ble 0,47 årsverk som kantinebestyrer overført til VO 82 matproduksjon i 1.tertialrapport 2019. Det er opprettet 1 årsverk til en overgangsstilling over noen år, i forbindelse med planlegging og tilrettelegging for sykehusetablering i Moelv. Overføring av VO 70 Kemnerkontoret til RE140 Økonomiseksjonen fra 1.9.2019 medfører en økning av 6 årsverk fra 2020. I statsbudsjettet 2020 er det foreslått å statliggjøre skatteoppkrevingen fra 1.6.2020, og dette medfører en overføring av 4 årsverk til skatteetaten.

Tabell 4.2.2.2 Tillitsvalgte i ulike fagforbund og hovedverneombud

	Antall årsverk
Fagforbundet (FFB)	3,0000
Delta (tidligere KFO)	1,0000
Norsk Sykepleierforbund (NSF)	0,5000
Fellesorganisasjonen (FO)	0,2000
Utdanningsforbundet (UF)	1,5000
Hovedverneombud (HVO)	1,0000
Musikernes fellesorganisasjon (MFO)	0,0427
Årsverk samlet	7,2427

Tabellen over omfatter tillitsvalgte som er frikjøpt sentralt. I tillegg kommer lokale tillitsvalgte ved de enkelte tjenesteproduserende enhetene. Utdanningsforbundet og Fagforbundet har i tillegg valgt å frikjøpe enkelte medlemmer mot at forbundene refunderer lønnsutgiftene. Disse lønnsutgiftene med tilhørende refusjoner føres også innenfor VO 11.

Tabell 4.2.2.3 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022	Forslag 2023
Driftsutgifter	207 368	177 698	185 553	184 222	184 121	184 121
Driftsinntekter	53 506	14 703	13 849	13 275	13 275	13 275
Netto driftsutgifter	153 862	162 995	171 704	170 947	170 846	170 846
Investeringsutgifter	8 987	3 800	4 700	2 700	2 700	2 700
Investeringsinntekt	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	8 987	3 800	4 700	2 700	2 700	2 700

4.2.3 Behovsvurderinger

Strategi- og utviklingsarbeid

Strategisk arbeid for å skape vekst og utvikling er svært høyt prioritert. Ikke minst arbeidet med å øke kommunens attraktivitet. Et tett samspill med næringslivet og andre offentlige instanser er avgjørende for å skape resultater. Det arbeides helhetlig med byutvikling, næringsutvikling, tilrettelegging av tomter, oppvekst og kultur, og med utnyttelsen av mulighetene som ligger i fjellet og i det Mjøsnære som attraksjon. I dette arbeidet er Ringsakers unike elementer helt sentrale: Prøysen, mat, Sjusjøen og Mjøsa.

Areal- og samfunnsplanlegging

Kommunen har tydelige mål og strategier for samfunnsutvikling. For å legge til rette for ønsket vekst og utvikling av Ringsakersamfunnet, er et av de viktigste virkemidlene arealplanlegging etter plan- og bygningsloven. I planprosessene samordnes statlige, regionale og kommunale oppgaver og interesser, og gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og utbygging. Kommunen mottar mange private planforslag, og en viktig oppgave er informasjon og veiledning for å bedre forslagene kvalitet i innhold og framstilling fram til sluttbehandling. I tillegg fremmer Statens vegvesen, Bane Nor og kommunen selv en rekke egne planer for offentlig utbygging.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2015, og langt på vei gir planen tilfredsstillende rammer for ønsket utvikling. Planen vurderes å ha tilstrekkelig arealer for nye nærings- og boligområder. Generelt er det lagt til rette for omforming og høyere utnyttelse av bolig-, nærings- og forretningsområder som ligger nær sentrum og kollektivknutepunkt. Det er ikke akutt behov for nye utbyggingsarealer, men en må arbeide strategisk for å aktivisere de arealene som er planavklart, og for eventuelle ytterligere arealbehov i lengre perspektiv. På kort sikt ser en behov for å justere enkelte arealformål og bestemmelser som er utfordrende og hemmende, i en mer målrettet og avgrenset revisjon av kommuneplanen.

For å sikre god tilgang på attraktive boligtomter, prioriteres reguleringsplaner for boligutbygging, jf. omtale i hoveddel III, samt reguleringsplaner for nærings- og forretningsvirksomhet.

Det utvikles attraktive næringsområder langs E6 gjennom hele kommunen. I området Nydal – Olrud er næringsområder regulert hvor det til sammen kan bygges ca. 200.000 m² med handel, næring og tjenesteyting. I Brumunddal er det tilrettelagt rundt 600.000 m² fortrinnsvis for virksomheter med høy arbeidsplass tetthet nærmest sentrum og stasjonsområdet. Generelt stilles det krav om høy arealutnyttelse og urbane kvaliteter. På Rudshøgda pågår planlegging av arealer for trailerparkering, da det er ønskelig å frigjøre arealene i Brumunddalskrysset for tilsvarende arealbruk. Næringsarealene i Moelv ligger på begge sider av E6 og må sees i sammenheng med bygging av firefelts E6 før de kan utvikles fullt ut. Den gode tilgangen på næringsområder av ulik beskaffenhet gir gode muligheter for å kunne utnytte beliggenhet som fortrinn.

En områdereguleringsplan for Brumunddal sentrum nord er under utarbeidelse. Planarbeidet er viktig som ledd i utvikling av Brumunddal by, for å øke arealutnyttelsen nær sentrum, herunder fortetting av eksisterende boligområder, avklare vegstruktur, tilrettelegge for gang- og sykkeltrafikk og finne løsninger for trafikkavvikling rundt skolene i Skolevegen. Brumunddal er sykkelby, og utbedring og etablering av nye traseer for syklende og gående er også en prioritert planoppgave. I Moelv pågår viktig områdeplan for transformasjon av arealer langs Storgata, nord for sentrum. For områdene langs Storgata sør for sentrum og ut mot nytt E6-kryss er det flere henvendelser om nye etableringer som forutsetter avklaring av overordnet infrastruktur, før tillatelser bør gis.

Utbyggingen av firefelts E6 på strekningen Hamar grense til Moelv har kommet langt, og er planlagt ferdigstilt i løpet av 2020. Deretter kommer utbygging av sidevegnettet og avbøtende tiltak. Det er tett dialog med Statens vegvesen, Nye veier og Veidekke for å koordinere og avklare spørsmål knyttet til utbyggingsarbeidet. Ved behov gjennomføres fortløpende planendringer for å optimalisere veganleggene. Utover dette har reguleringsarbeidet med ny Mjøsbru startet opp som del av E6-strekningen Moelv - Øyer.

Kommunedelplan for dobbeltsporet jernbane gjennom Stange og Ringsaker fram til Brumunddal ble vedtatt i 2017. I Hamar pågår fortsatt planarbeidet. Bane Nor vil i samarbeid med kommunen starte opp planarbeid for videreføringen av strekningen fra Brumunddal til Moelv ved årsskiftet 2019/2020. Etablering av omformerstasjon for jernbanen på Jessnes er fortsatt til konsesjonsbehandling hos NVE. Etter en lang planleggingsperiode tyder imidlertid mye på at tiltakshaver, kommunen og berørte grunneiere/beboere er enig om adkomst til anlegget og omfanget av avbøtende tiltak.

Helse Sør-Øst har vedtatt etablering av nytt hovedsykehus ved Mjøsbrua. Endelig lokalisering forventes avklart i løpet av 2020. Moskogen er kommunens alternativ, der arealer er sikret gjennom opsjonsavtaler med private grunneiere/fester. I påvente av videre prosess, vil kommunen starte arbeid med kommunedelplan for Moelv for å se sykehuset i sammenheng med øvrig utvikling.

Det er for tiden liten reguleringsaktivitet i Ringsakerfjellet. Det foreligger imidlertid flere godkjente reguleringsplaner som gir mulighet for videre utbygging. Kommunen har initiert behov for utarbeidelse av områdeplan på Sjusjøen for å legge til rette for mer konsentrert utbygging, utvikle flere sentrumsfunksjoner og samtidig sikre gjenværende grønnsstrukturer, herunder seterområder.

Grøntstruktur, friluft-, park- og ulike leke- og aktivitetsområder er viktig å sikre i arealplanleggingen. Det legges til rette for fortetting i by- og sentrumsområdene, og det er viktig å sikre kvalitativt gode uteoppholdsområder, og med det innby til mer fysisk aktivitet og økt trivsel i befolkningen. Her er blant annet områdene fra bysentrum langs Brumunda til Mjøsa og strandområdene med særlig Strandsagtomta i Brumunddal viktig.

Ringsaker kommune, med sin beliggenhet sentralt både i det nye fylket Innlandet og i Mjøsbyen, må forvente å delta aktivt i utviklingen av en samordnet areal- og transportutvikling på tvers av kommunegrenser.

Kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi skal revideres i perioden. Her legges strategiske føringer for kommunens satsingsområder framover. Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel er igangsatt, og planarbeidet vil kreve mye ressurser i 2020. I tillegg skal planstrategien vedtas av kommunestyret i løpet av det første året av kommunestyreperioden.

Klima, energi og miljøvern

Kommunen ivaretar klima- og miljøhensyn i tråd med føringer for samordnet areal- og transportutvikling i arealplanleggingen og gjennom forvaltning av kommunens arealer og andre ressurser. En klima- og energiplan er under utarbeidelse med innsatsområder rettet mot kommunen som organisasjon og kommunen som geografisk område. Det er viktig å samarbeide med innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner i dette arbeidet. I tillegg samarbeide og påvirke regionale og sentrale myndigheter til å prioritere kollektivtilbudet (bane og buss) enda høyere.

For kommunen som organisasjon er følgende tiltak viktig:

- Forbedre avfallshåndteringen i kommunale bygg og institusjoner.
- Større kommunale bygg etableres med fornybare energikilder.
- Bruke mer trevirke som byggemateriale i kommunale bygg.
- Energieffektivisere i kommunale bygg- og anlegg.
- Tilrettelegge for el-biler (ladepunkter) og el-sykler i tjenesteytingen.
- Benytte gange, el-sykkel, el-bil eller kollektiv i jobbrelatert aktivitet.
- Planlegge for økt bebyggelse nær trafikknutepunkt.

For kommunen som geografisk område er følgende tiltak viktig:

- Gjøre tilpasninger og drive forebygging som følge av endret klima.
- Etablere avfallshåndtering med gjenbruksstasjon på Gålåsholmen (Sirkula).
- Drive veiledning overfor landbruksnæringen, et godt og aktivt skog- og jordbruk.
- Fortsette sertifisering og resertifisering av virksomheter etter Miljøfyrtårnordningen.
- Fortsette arbeidet med «Sykkelbyen Brumunddal» med mål om at flere går/sykler særlig på korte avstander (1-3 km). Dette omfatter både holdningsskapende arbeid og utbygging av infrastruktur.

I henhold til vedtak i k. sak 82/2018 skal det lages en opptrappingsplan for etablering av ladestasjoner for el-biler i Brumunddal og Moelv. En er ikke i mål med en slik opptrappingsplan, men dette vil bli lagt til politisk behandling så snart en slik sak er klar. I de tilfeller en har mulighet gjennom offentlig-privat samarbeid om etablering av parkeringsplasser, vil en legge til rette for at det også etableres ladestasjoner for el-biler. Dette gjøres nå i etableringen av et parkeringsbygg i Møllergata i Moelv, jf. f.sak 83/2019.

Tilrettelegging og bistand for næringslivet

Arbeidet med næringsutvikling er et prioritert område for å legge til rette for vekst og utvikling i Ringsaker. Kommunen skal være profesjonell i dialogen med næringslivet og yte rask og effektiv saksbehandling. Helt overordnet prioriteres infrastruktur som firefelts E6 og tospors jernbane, byutvikling i Brumunddal og Moelv for å legge til rette for økt handel og bosetting, tilrettelegging for handel med plasskrevende varer i Nydal, tilrettelegging for kompetansearbeidsplasser på nye næringsarealer i Brumunddal, tilrettelegging for industri, logistikk og transport på Rudshøgda, tilrettelegging for reiseliv med særlig vekt på Nes, Helgøya og Sjusjøen, tiltak som støtter opp under

og synliggjør Ringsaker som matkommune, samt tilrettelegging for et innovasjons- og gründermiljø og et IKT-kompetansesenter i Ringsaker.

Viktige tiltak for næringsutvikling fremover vil blant annet være:

- Bidra til videreutvikling av eksisterende næringsliv, der industri og landbruk er høyt prioritert.
- Bidra til at tilgangen på attraktive næringsarealer er tilfredsstillende og synlige for næringslivet.
- Bidra til tilrettelegging for rask utbygging av firefelts E6 og tospors jernbane.
- Bidra til å videreutvikle servicetilbudene i byene Brumunddal og Moelv.
- Bidra til å videreutvikle Ringsaker som matkommune.
- Legge til rette for og stimulere til vekst i opplevelsesnæringene.
- Arbeide for etablering av flere kompetansearbeidsplasser i Ringsaker.
- Legge til rette møteplasser, samarbeidsarenaer og nettverksbygging for næringslivet.
- Tilrettelegge for kontakt og et resultatorientert samspill mellom næringslivet, academia og kommunens politiske og administrative ledelse.

Næringssselskapet Ringsaker Vekst AS skal bruke sin kapital til utlån, tilskudd og/eller aksjekapital i næringslivet, som er spesielt viktig for vekst og utvikling i Ringsaker.

Kommunikasjon og markedsføring

Kommunikasjon skal være en naturlig del av all planlegging i kommunen og et sentralt strategisk virkemiddel. Kommunikasjonen skal der det er mulig være aktiv, offensiv og planlagt, ikke minst i kommunens håndtering av ulike medier. I markedsføringen av kommunen skal kommunens kvaliteter som bosted, arbeidssted og reisemål løftes, særlig med tanke på Ringsakers unike fortrinn: Prøysen, mat, Sjusjøen og Mjøsa. I 2020 markeres også 10 år som bykommune.

Det er behov for et kontinuerlig strategisk arbeid med kommunikasjon og markedsføring. I dette ligger både å ivareta en langsiktig posisjonering, men også å hele tiden se etter og gripe de muligheter som oppstår. En må bygge opp gode kommunikasjonsstrategier, styrke ansattes kompetanse, utvikle gode kanaler og flater for kommunikasjon og markedsføring og bygge omdømme, kjennskap og synlighet. Det må være målrettede kampanjer for synliggjøring av Ringsaker, der målet er å tiltrekke seg nye innbyggere, nytt næringsliv eller tilreisende. Dette innebærer blant annet utgivelse og distribusjon av egenprodusert markedsmateriell, deltakelse på strategiske viktige messer og bidrag til synlighet i samspill med andre aktører der det byr seg muligheter. Det er behov for kontinuerlig utvikling av nettsider og digitale løsninger for å håndtere en stadig større bruk av digitale tjenester og digital dialog med innbyggere og næringsliv.

Med tanke på budsjettsituasjonen har en tatt ned aktivitetsnivået på markedsføringssiden. Dette gjelder både arrangementer, materiell og distribusjon. Eksempelvis vil det i 2020 ikke bli laget isskulptur på torget i Brumunddal, det vil ikke gis ut næringsmagasin og en vil ikke delta på Hyttemessa.

Digitalisering og IKT

Kommunen må endre seg i takt med innbyggernes forventninger og krav til økt digitalisering av kommunens tjenester. Digitaliseringen av kommunens tjenester skal føre til en mer effektiv tjenesteproduksjon, samt at tjenestene blir mer oversiktlige og tilgjengelige for publikum. Det må legges til rette for løsninger som muliggjør at kommunikasjonen med kommunens innbyggere og næringsliv i hovedsak kan foregå digitalt, og som samtidig automatiserer og forenkler det administrative arbeidet. Dette gjøres eksempelvis gjennom overgang til digitale skjema, fullelektronisk arkiv og digitale postløsninger. En søker hele tiden å ha hensiktsmessige løsninger

for alle fagområdene og arbeider bevisst med å utvide bruksområdene for eksisterende løsninger, samtidig som en videreutvikler den tekniske plattformen og infrastrukturen.

Arbeidet med å oppgradere sentrale løsninger/plattformer og tilrettelegge for nye skytjenester fortsetter. For sak/arkivsystemet videreføres arbeidet med å digitalisere løsningen, herunder elektronisk ekspedering via Svar Ut-løsningen fra KS. Som ledd i dette innføres fullelektronisk arkiv for rådmannskontoret i 2020. Fagsystemer innenfor helse og omsorg har allerede tatt i bruk Svar Ut-løsningen. Konkurransегjennomføringsverktøyet (KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøyet (KAV) fra Merzell Norge AS er integrert med arkivløsningen.

Det er igangsatt et arbeid med en digital strategi for å effektivisere arbeidsrutinene og videreutvikle økonomisystemet og tilhørende forsystemer, og for å modernisere tilbudet til kommunens innbyggere og brukere av kommunale tjenester gjennom kommunens systemer. Innføring av mobil godkjenning av anvisning av fakturaer, godkjenning av eBilag og godkjenning/anvisning av handlevogner i eHandel fra 2020 forenkler dagens rutiner for anvisning. Det planlegges også innføring av et nytt rapporteringsverktøy som skal legge til rette for at ledere kan følge opp ressursbruk og nøkkeltall på en enklere måte. Det er også kjøpt inn en innsynsløsning for fakturaer.

Det vil i 2020 etableres en «min side» for innbyggere, der målet er å gi enklere tilgang til innsyns- og selvbetjeningsløsninger i prosesser og dialog med kommunen. Eksempler på dette kan være oversikt over eiendommer, innsendte søknader og fakturaer, samt tilganger til digitale skjemaer. En slik løsning vil måtte utvikles over tid, men en har anskaffet løsninger både for oversikt over eiendommer og innsyn i kommunale fakturaer. Innsynsløsningen for kommunale fakturaer er gjort tilgjengelig på kommunens nettside.

Innenfor skole og helse og omsorg er det en stor utvikling i digitaliseringen. For skole er det vedtatt en egen digitaliseringsstrategi som følges opp med en rekke tiltak. Det største arbeidet har vært knyttet til innføring av nettbrett 1:1 for alle elever på 1.-7. trinn og pc-er 1:1 for alle elever på 8-10 trinn. Dette ble fullført ved skolestart høsten 2019, og alle elever har nå en personlig «datamaskin». Fra skolestart høsten 2019 ble det også tatt i bruk et nytt moderne oppvekstadministrativt system for grunnskolene, etter samme modell som for barnehagene. For helse og omsorg er velferdsteknologi en sentral del av strategien, og nye løsninger vurderes og implementeres fortløpende. Flere av systemene innen helse og omsorg omfatter nå som nevnt elektronisk arkiv og elektronisk forsendelse/ekspedering.

Kommunens datanett benyttes også til formidling av TV-signaler, adgangskontroll, sikkerhetsløsninger, telefoni og drift/overvåking av tekniske installasjoner for enhetene Teknisk drift og Bygg og eiendom. Nesten alle kommunale lokasjoner/virksomheter er koblet opp på fiber. En er i ferd med å avvikle fasttelefonen i kommunale virksomheter til fordel for mobilteknologi.

Det ble i k.sak 35/2019 vedtatt at kommunestyret skal gå over til elektroniske sakslister ved bruk av iPad og programmet PDF Expert. Det ble i samme sak vedtatt at det skal legges til rette for video-overføring fra møter i kommunestyret og formannskap/planutvalg/landbruksutvalg/valgstyre. Dette er fulgt opp gjennom innkjøp av nødvendig utstyr og opplæring, slik at utstyret kan tas i bruk så snart nytt kommunestyre er konstituert.

Strategi for bredbåndsutbygging har mål om å gi tilbud om høyhastighets-bredbånd til flest mulig av Ringsakers innbyggere og næringsliv innen 2025. Dugnadsfibermodellen er valgt som modell for kommunal støtte av utbyggingsprosjekter i områder der det ikke naturlig bygges ut av kommersielle aktører. For å stimulere til hurtigere utbygging, har Ringsaker kommune innført en tilskuddsordning der frivillige lag og foreninger, organisasjoner og privatpersoner kan søke om tilskudd til materiell og utstyr som benyttes i dugnadsarbeidet. I 2019 har kommunen mottatt tilsagn om tilskuddsmidler for

et område på Brøttum og et lite område i Stensengdalen, som vil bygges ut i 2020/2021. En har også søkt Hedmark fylkeskommune om flere prosjektmidler, og det vil bli søkt om statlige tilskuddsmidler i 2020.

Personal- og organisasjonsutvikling

Det jobbes kontinuerlig med effektivisering og forbedringstiltak. I 2020 fortsetter arbeidet med å digitalisere og effektivisere arbeidsprosessene. I 2020 vil det gjennomføres flere målrettede kurs og møter for kommunens ledere, merkantile og øvrige ansatte med fokus på utvikling og arbeidsmetodikk.

Kompetanseutvikling og rekruttering

I 2020 vil arbeidet med profilering av Ringsaker kommune som arbeidsgiver fremdeles handle om formidling av de gode historiene ved å synliggjøre og legge fokus på ansattes arbeidshverdag med tilhørende arbeidsoppgaver, kompetanse og muligheter. Mangfoldet av stillinger som kommunen representerer skal også vektlegges samt profilering av spesifikke kompetansegrupper.

En vil i større grad bruke målrettet rekruttering via sosiale medier for å tiltrekke seg nye medarbeidere via Facebook, Instagram og Snapchat.

I 2020 vil helse- og omsorgssektoren være et satsningsområde for rekruttering. En tverrfaglig arbeidsgruppe jobber med konkrete tiltak for å sikre fremtidig rekruttering til sektoren. Kommunen skal delta på relevante rekrutteringsmesser, samt fortsette å satse på egne arrangementer for å møte potensielle jobbsøkere. Ringsaker kommune deltar også i prosjektet «Jobbvinner» i regi av KS (tidligere bli helsefagarbeider). Prosjektet er en nasjonal satsing og skal løfte fram de attraktive sidene ved å jobbe i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Målet er å rekruttere og beholde helsefagarbeidere og sykepleiere. 2 sykepleiere og 2 helsefagarbeiderlæringer har deltatt på 2 dagers opplæring og skal i 2020 besøke ungdomsskoler og videregående skoler og fortelle om yrket.

Det tilbys kurs til kommunens ledere, og det gis støtte til videreutdanning innen ledelse. I tillegg gis det støtte til kompetanseheving for ansatte innen helse og omsorg gjennom kompetanseløftet 2020. Etter bestått eksamen gis lønnstillegg for fullført utdanning etter antall studiepoeng.

Kommunen har 42 hjemler for lærlinger. Pr. i dag er det lærlinger i 7 forskjellige fag: helsefag, barne- og ungdomsarbeid, IKT, kokk, kjemi- og prosess, feier og byggdrifterfag. Gjennom læretiden får lærlingene god innsikt i faget og arbeidserfaring fra ulike praksissteder. I tillegg får de tilbud om fagutvikling gjennom samlinger og det benyttes digitale lærerverktøy i opplæringen. Kommunens lærlinger har de siste årene gjennomgående fått gode resultater på fagprøvene, og en vil fortsette det gode arbeidet som gjøres for å tilrettelegge for en god læretid.

Ordningen med «Fagbrev på jobb» ble vedtatt av Stortinget i 2018 og fra renholdsensheten er 12 ansatte i gang med denne ordningen. Hensikten med denne ordningen er at voksne som er i et arbeidsforhold skal få mulighet til å ta fagbrev samtidig som de fortsetter i ordinær jobb. Ordningen forutsetter en lærekontrakt mellom lærebedrift, fylkeskommunen og den ansatte. Dette blir et viktig satsningsområde fremover for å sikre kompetanseheving for ansatte i kommunen.

Årlig får ca. 20 ansatte fra helse- og omsorgssektoren tilbud om å ta fagbrev gjennom Senter for voksnes læring på Storhamar. Dette tilbudet gis til ufaglærte ansatte som ikke tidligere har fullført videregående opplæring. Det gis teoriundervisning en dag pr. uke samtidig som de får praksis fra ulike virksomheter for å nå kompetansemålene i læreplanen.

Det vil også i 2020 bli søkt om midler fra KompetanseNorge for å videreføre kurs i grunnleggende ferdigheter for ansatte. Dette kan omfatte lesing/skriving, digitale ferdigheter, muntlig ferdigheter, regning eller norsk for fremmedspråklige.

HMS

For å sikre et godt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i organisasjonen er det utarbeidet en overordnet HMS-plan med årshjul som inneholder de tema som skal prioriteres i arbeidsmiljøarbeidet. Denne planen er et styringsverktøy for HMS-arbeidet. HMS-planen inneholder mål for inkluderende arbeidsliv, strategi for sykefraværsarbeid og bygger på kommunens arbeidsgiverpolitiske dokument samt visjonen for HMS-arbeidet i kommunen.

Risikovurdering i alle enheter er en kontinuerlig kartleggingsprosess for å avdekke eller redusere de risikoforhold som eksisterer i enhetene. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal det iverksettes forebyggende og korrigerende tiltak både på enhetsnivå og systemnivå. Videreutvikling og opplæring i disse prosessene vil bli gjennomført i 2020. Annen opplæring og kurs i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid vil videreføres i 2020 med blant annet frokostmøter, halv- og heldagssamlinger og temauker i tillegg til 40 timers grunnkurs for ledere med personalansvar og verneombud.

Det har siden 2013 vært en nedgang i sykefraværet i kommunen på årsbasis, og det gode arbeidet som utføres i enhetene videreutvikles og kvalitet forbedres også i 2020. I 2020 vil arbeidsmiljøfaktorene forebyggende og helsefremmende arbeid være satsningsområder, blant annet med tiltak som tett sykefraværsoppfølging på individnivå som er en del av det daglige personalarbeidet og den enkelte ansattes medvirkningsplikt. I flere av tiltakene innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet samarbeides det med Nav Arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten og andre aktuelle eksterne aktører som Providor, MjøsAnker og oppfølgingsenheten Frisk HMS.

Heltid/deltid

Arbeidet med å redusere antallet deltidsstillinger videreføres i 2020. En har de senere år jobbet mye med å innføre alternative arbeidstidsordninger for å øke andelen heltid. Flere forskere påpeker at løsningen for redusert deltid innen helse og omsorgssektoren er økt antall timer på helg for ansatte i turnus. En har ved flere avdelinger løst dette ved å innføre langvakter i helgene, og dette har ført til større andel heltid. En vil i 2020 jobbe videre med å se etter mulighet for å innføre langvakter for å øke andelen heltid. Der dette ikke er mulig, må en se etter andre muligheter for å øke andelen heltid. Arbeidet er viktig for kommunen, og satsingen videreføres i 2020.

Etikk

I f.sak 59/2016 ble det vedtatt etiske retningslinjer for ansatte i Ringsaker kommune. Disse retningslinjene skaper en felles etisk plattform og gjelder for alle ansatte uavhengig av fagområde. En slik felles plattform reflekterer forventningene kommunen har til ansatte. De etiske retningslinjene beskriver verdier, prinsipper og retning for høy etisk praksis. Alle ansatte i Ringsaker kommune har et selvstendig ansvar for at egne handlinger er i samsvar med de etiske retningslinjene.

Internkontroll

Kommunen skal i henhold til kommunelovens § 25-1 ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges, og rådmannen er ansvarlig for internkontrollen. I Ringsaker kommune arbeides det på alle områder, og på ulikt vis mye med internkontroll. Blant annet benytter kommunen et elektronisk kvalitetssystem, EQS. Det vil arbeides videre med utvikling av rutiner og systemer i forbindelse med ny personvernlov i 2020.

SLT-modellen (Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak)

SLT-arbeidet i Ringsaker skal bidra til å forebygge utfordringer knyttet til rus og kriminalitet blant unge i alderen 12-18 år. Dette gjøres gjennom å samordne og videreutvikle det tverrfaglige

samarbeidet. Politirådet er politiets og kommunens strategiske formaliserte samarbeidsforum for det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet. Sentrale strategier er tidlig identifisering, forebygging og intervensjon. Innsatsområder er blant annet skolefravær, mobbing, psykisk helse, rus- og dopingmisbruk, kriminalitet på internett og sosiale medier, radikaliserings og vold.

Det søkes å oppnå effektiv og adekvat oppfølging av barn og unge som er i risikozonen for å begå, har begått eller blitt utsatt for lovbrudd. Faste SLT-oppvekstteam på kommunens to største barneskoler, alle ungdomskolene og i videregående skole bidrar til dette. Et felles oppvekstteam for alle kommunens barneskoler ble iverksatt i 2017, og dette videreføres. Gjennom SLT-samarbeidet er det iverksatt kompetansehevede og systemrettede tiltak for å forebygge og avdekke vold i nære relasjoner som rammer barn og unge.

“Tidlig intervensjon – unge og rus” (TIUR) driver forebygging og behandling av cannabisproblematikk blant ungdom. Kommunen har i perioden 2014-2019 mottatt prosjektmidler fra Helsedirektoratet til styrking av helsestøstertjenestens oppgaver i TIUR, og det vil bli søkt om nye midler for 2020. Det er innvilget prosjektmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) til nytt 3-årig LOS-prosjekt som vil jobbe tverrfaglig med skolefraværproblematikk i aldersgruppen 12-16 år. Det ble gjennomført Ungdata-undersøkelse på alle ungdomsskoler og i den videregående skolen i Ringsaker våren 2017. Ungdata-undersøkelser gjennomføres jevnlig, og neste undersøkelse for Ringsaker er planlagt i 2020.

Folkehelse og forebyggende arbeid

Folkehelsearbeid blir av regjeringen beskrevet som «samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.» Arbeid med folkehelse slik sett er et stort område, der store deler av kommunens virksomhet er involvert på ulike måter. Kommunestyret skal hvert fjerde år vedta et dokument som gir oversikt over helsetilstanden til befolkningen i kommunen, og som skal være grunnlag for arbeid med planstrategien og mål for folkehelsearbeidet. Kommunestyret behandlet i k.sak 46/2016 oversikt over helsetilstanden til befolkningen i Ringsaker kommune. Oversiktsdokumentet trekker fram tre hovedutfordringer: frafall i videregående opplæring, fysisk helse og psykisk helse. Et nytt oversiktsdokument vil komme til politisk behandling i løpet av 2020.

Det er ansatt en folkehelsekoordinator som skal være med på å sikre en systematisk og kunnskapsbasert tilnærming til folkehelsearbeidet. En slik stilling kan imidlertid ikke alene ivareta folkehelsearbeidet. Folkehelseperspektivet må integreres i all planlegging, og det må iverksettes tiltak innenfor ulike virksomhetsområder som imøtegår de utfordringene en står overfor. Dette er eksempelvis tiltak som stimulerer til utdanning, fysisk aktivitet, sunt kosthold og gode møteplasser. Det kan både være fysiske investeringer og det kan være tilrettelegging for sosiale arenaer. Slike tiltak er det svært mange av i budsjett og økonomiplan. Det iverksettes også spesifikke forebyggende tiltak rettet mot ulike målgrupper, eksempelvis satsingen på «Grønne tanker – glade barn»/ «Psykologisk førstehjelp» som retter seg mot psykisk helse for barn og ungdom. I tillegg iverksettes egne spesifikke tiltak for de som allerede er i høyrisiko for sykdom og forringet livskvalitet innenfor helse og omsorg, slik som tilbud gjennom frisklivssentralen.

Interkommunal samfunnsmedisinsk enhet på Hamar utfører kommunenes oppgaver tillagt kommuneoverlegen og miljørettet helsevern. Enheten er finansiert fra de enkelte kommuner forholdsvis etter innbyggertall.

Frivillighet

Frivillige organisasjoner og personer er viktige bidragsyttere til tjenestene. I 2018 ble det vedtatt en helhetlig plan for frivilligheten i Ringsaker, jf. k.sak 62/2018. En rekke av tiltakene i planen er fulgt opp, blant annet er det for første gang i 2019 gjennomført en frivillighetsfestival. En vil i 2020 søke å videreutvikle samspillet med frivillige organisasjoner og personer ytterligere.

I k.sak 82/2018 er det bedt om en forpliktende plan på hvordan funksjonen som frivillighetskoordinator skal virke. I den økonomiske situasjonen en er i, finner ikke rådmannen mulighet til å kunne opprette en egen stilling som frivillighetskoordinator. Denne funksjonen er i stedet lagt til folkehelsekoordinator, som overordnet sett for kommunen ivaretar samspillet med frivilligheten i et samspill med strategisjefen. Det er samtidig viktig å understreke at det samspillet mellom frivillige organisasjoner og personer og kommunen i hverdagen ikke kan koordineres gjennom en enkelt person/stilling. Det må, slik som planen legger opp til, være et løpende samspill mellom frivillige og de aktuelle tjenester og enheter. Funksjonen som frivillighetskoordinator vil derfor gå ut på å ivareta den overordnede koordineringen gjennom å sørge for at de ulike tiltakene i temaplanen for frivillighet blir fulgt opp og være en kanal inn for frivillige organisasjoner som ønsker dialog med kommunen.

Fastlegeordningen

Ringsaker har 27 fastlegeavtaler fordelt på 7 legesentre. Legesentrene er fordelt geografisk i kommunen bortsett fra i sør, da det ikke er legekantor i Furnes/Nydal-området. Fastlegene har til sammen ca. 31.100 pasienter på sine lister. Det er for tiden i overkant av 1.870 ledige plasser hos 13 av legene. Ledig kapasitet er noe ujevnt fordelt. Legeplanen fra 2016 legger føringer for videre utviklingen av legetjenesten. En nyopprettet hjemmel ved Brumunddal legesenter har gitt bedre kapasitet og større valgmuligheter i fastlegeordningen. Det ble også opprettet en ny hjemmel på Tingnes legesenter i 2017. Denne hjemmelen har full pasientliste og har ikke gitt bedre kapasitet.

Alle fastlegene er selvstendig næringsdrivende. Kommunen utbetaler et fast årlig driftstilskudd for hver pasient legen har på listen, for tiden kr 499 pr. pasient. Flere av kommunens innbyggere har fastlege i andre kommuner, noe Ringsaker kommune må betale for. Størrelsen på utbetaling av driftstilskudd står i direkte sammenheng med antall folkeregistrerte innbyggere i kommunen.

Det har blitt vesentlig vanskeligere å rekruttere nye fastleger i ledige hjemler, og på nasjonalt plan er det stort fokus på fastlegeordningen. En gjennomgående problemstilling er høyt arbeidspress for fastlegene. En av konsekvensene er at flere unge leger, og også enkelte eldre leger, ønsker å arbeide som fast ansatte fastleger i stedet for å være selvstendig næringsdrivende. Det vil gi legene vanlig arbeidstid og fokus på pasientbehandling istedenfor driftsoppgaver. Å ha ansatte fastleger medfører betydelige økte utgifter for kommunen.

Leger ved 6 legesentra ønsker også en annen ordning der kommunen overtar driften av legesenteret og arbeidsgiveransvaret for de ansatte helsesekretærene. Det vil innebære at kommunen må kjøpe selve driftsselskapet av legene. Kommunen beholder basistilskuddet, men dekker de fleste kostnadene. Legene beholder refusjoner fra Helfo og egenandeler. Kostnaden for kommunen vil være svært høye, inntil kr 500.000 pr. fastlegehjemmel. I henhold til avtale mellom legeföreningen og KS (ASA4310, pkt. 8.2) kan denne løsningen være særlig aktuell ved rekrutteringsvansker eller for å beholde eksisterende leger. Rådmannen vil ikke tilrå en slik kostbar løsning for å sikre rekruttering til ledige fastlegehjemler. Kommune har gjennomført flere tiltak for å avhjelpe situasjonen, deriblant en garantiordning for at dersom nye leger slutter, så garanterer kommunen for halvparten av investeringen. Dette ble nylig vedtatt av formannskapet i f.sak 100/2019.

Det er for tiden 2 ledige hjemler i kommunen, og begge disse har stått ledige i ca. 2 år. Tingnes legesenter har for tiden den største rekrutteringsutfordringen.

Ringsaker kommune er én av ni kommuner i landet som deltar i pilotprosjekt om Primærhelseteam. Hovedgrepet er at det ansettes sykepleier på legesenteret, som sammen med helsesekretær og fastlegen danner et team rundt pasienten. Hensikten er å gi bedre pasientbehandling, særlig for eldre, kronisk syke og utsatte grupper. Det er laget egen finansieringsordning for prosjektet. Det er Brumunddal legesenter og Herredshuset legesenter som deltar. Pilotprosjektet er utvidet, og to andre legesentre i kommunen har meldt sin interesse for å delta.

Legevakt

Ringsaker kommune har legevaktssamarbeid med kommunene Hamar og Lillehammer. Om lag 9.000 av innbyggerne nord i kommunen sokner til Lillehammer legevakt, resten til Hedmarken legevakt. Ny legevakt på Lillehammer er samlokalisert med Kommunale akutte døgnplasser for øyeblikkelig hjelp (KAD), som ble åpnet i august 2017. Større lokaler og dyr drift har gitt kostnadsøkning. I Ringsaker nord er det etablert en ordning som innebærer at legevaktansvaret på dagtid sirkulerer mellom legekantorene.

Det er i egen sak fremmet forslag om å si opp avtalen med Lillehammer kommune som gjelder KAD-plasser. Samlokalisering av legevakt og KAD var tenkt å gi samdriftsfordeler som ikke har slått til, og det kan knyttes en viss usikkerhet til hvordan Lillehammer kommune vil sørge for kostnadseffektiv drift ved legevakten etter Ringsakers utredelse av KAD-samarbeidet.

Privatpraktiserende fysioterapeuter

Ringsaker har avtale med 28 privatpraktiserende fysioterapeuter. Til sammen har disse 21,72 hele driftstilskudd. For et 100 % driftstilskudd utbetaler kommunen kr 447.720 pr. år (2019-sats). Satsen fastsettes i årlige sentrale forhandlinger mellom KS, Helsedirektoratet og fysioterapeutenes fagforbund. Sentrale utfordringer er lang ventetid hos private fysioterapeuter, samt å forbedre samarbeidet med fastlegene og øvrige kommunale tjenester.

Det er meget god søknad til ledige hjemler for driftstilskudd.

IKA Øst (Interkommunal arkivordning Øst)

Hedmark fylkeskommune fattet den 10.12.2018 vedtak om uttreden av IKA Øst. Ringsaker kommune varslet etter dette IKA Øst om at en vil tre ut av eierskapet fra 1.1.2020, og en i stedet vil søke medlemskap i IKA Opplandene, der de aller fleste kommuner i Innlandet er medlemmer.

4.2.4 Standardendringer og nye driftstiltak

Felles personal- og organisasjonstiltak

Det har de senere årene blitt arrangert en til to dager i året der ansatte kan delta på ulike aktiviteter og opplevelser rundt om i kommunen, kjent som ansattes dag. Dette tiltaket avvikles fra 2020. Tiltaket utgjør en innsparing på kr 753.000.

Statliggjøring av skatteoppkrevingen fra 1.6.2020

Overføring av skatteoppkrevingen fra kommune til Skatteetaten fra 1. juni 2020 innebærer overføring av 4 årsverk og gebyrinntekter og utgjør en reduksjon i budsjettet med netto 1,315 mill. kroner i 2020 med en helårsvirkning på 2,447 mill. kroner fra 2021. Til orientering er kommunen på årsbasis trukket om lag 6,7 mill. kroner i rammetilskuddet som følge av overføringen av skatteoppkrevingen til Skatteetaten.

Reduksjon i driftsutgifter

Virksomhetsområdet har innarbeidet et generelt prosentvis kutt i driftsrammen med til sammen kr 297.000. Innsparingene er gjort innenfor ulike driftsutgifter.

4.2.5 Investeringstiltak

Innkjøp av IKT-utstyr (prosjekt 50300)

Innkjøp av IKT-utstyr er ført opp med 2 mill. kroner årlig i økonomiplanperioden, til sammen 8 mill. kroner. Dette er i hovedsak anskaffelser knyttet til digitalisering innenfor skole.

Større tomtearealer (prosjekt 50303)

Det er ført opp 2 mill. kroner i 2020 til erverv av større tomtearealer.

Mindre tomtearealer (prosjekt 50304)

Det er ført opp kr 700.000 årlig i økonomiplanperioden, til sammen 2,8 mill. kroner til erverv av mindre tomtearealer for utbyggingsformål.